

HE 97/2015 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia, vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annettua lakia ja työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia. Muutokset perustuvat pääosin vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettuun direktiivin.

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön nykyistä täsmällisemmin vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun direktiivin eräät siirtymäsäännökset ja yhteisön rinnakkaisvakuutusta koskevat säännökset. Tältä osin uusia säännöksiä ei sovellettaisi työeläkevakuutusyhtiöissä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Lainsäädäntö.....	3
1.2 Nykytilan arviointi.....	5
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
4 ASIAN VALMISTELU.....	7
4.1 Valmisteluvaiheet ja aineisto.....	7
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	7
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	8
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	8
1.1 Vakuutusyhtiölaki.....	8
1 luku Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen.....	8
26 luku Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta.....	8
30 luku Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen.....	8
31 luku Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset.....	8
1.2 Laki vakuutusyhtiölain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta.....	9
1.3 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä.....	10
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	10
3 VOIMAANTULO.....	10
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	10
LAKIEHDOTUKSET.....	12
1. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta.....	12
2. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta.....	15
3. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	17
LIITE.....	18
RINNAKKAISTEKSTIT.....	18
1. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta.....	18
2. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta.....	22
3. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	26

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annettiin 25 päivänä marraskuuta 2009. Solvenssi II -direktiivissä 14 jälleen-, henki- ja vahinkovakuutusdirektiiviä yhdistettiin, ja muutokset tehtiin tähän yhdistettyyn säädökseen. Solvenssi II -direktiivi oli tarkoitus panna täytäntöön viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2012, mutta täytäntöönpanon määräaika lykättiin 31 päivään maaliskuuta 2015. Valtaosa Solvenssi II -direktiivin säännöksistä on kansallisesti pantu täytäntöön ja muu siihen liittyvästä kansallisesta lainsäädännöstä on annettu aikaisemmin laeilla 981—986/2013 ja 303—314/2015 sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksilla 355—357/2015 ja oikeusministeriön asetuksella 391/2015.

Lisäksi Solvenssi II -direktiivin muuttamiseksi ja sen voimaantulon lykkäämiseksi annettiin 16 päivänä huhtikuuta 2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/51/EU direktiivien 2003/71/EY ja 2009/138/EY sekä asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) toimivaltuuksien osalta (jäljempänä Omnibus II -direktiivi). Solvenssi II -direktiivissä, sellaisena kuin se on muutettuna Omnibus II -direktiivillä, säädetään useista erilaisista siirtymäkausista sääntelyn soveltamiseen liittyen. Eräs siirtymäsäännöksistä koskee vähimmäispääomavaatimuksen laskemista ja eräs vähimmäispääomavaatimuksen täyttämistä.

Solvenssi II -direktiivin 129 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan vakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus ei saa laskea alle 25 prosentin tai ylittää 45 prosenttia yrityksen vakavaraisuuspääomavaatimuksesta, joka lasketaan osaston VI luvun 4 jakson 2 tai 3 alajakson mukaisesti ja johon sisältyy 37 artiklan mukaisesti määrätty lisäpääomavaatimus. Direktiivin 129 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on sallittava, että niiden valvontaviranomaiset edellyttävät ajanjaksolla, joka päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017, että vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykset soveltavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja prosenttilukuja yksinomaan yrityksen VI luvun 4 jakson 2 alajakson mukaisesti laskettuun vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Solvenssi II -direktiivin 131 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan poiketen siitä, mitä 139 ja 144 artiklassa säädetään, vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten, jotka täyttävät direktiivin 2002/83/EY 28 artiklan, direktiivin 73/239/EY 16 a artiklan tai direktiivin 2005/68/EY 37, 38 tai 39 artiklan mukaisen solvenssimarginaalivaatimuksen 31 päivänä joulukuuta 2015 mutta joilla ei ole riittävää määrää hyväksyttävää omaa perusvarallisuutta vähimmäispääomavaatimuksen kattamiseksi, on alettava noudattaa 128 artiklaa 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä. Solvenssi II -direktiivin 131 artiklan toisen kohdan mukaan vakuutusyrityksen toimilupa on peruutettava kansallisen lainsäädännön mukaan sovellettavia menettelyjä noudattaen, jos kyseinen yritys ei ala noudattaa 128 artiklaa ensimmäisessä alakohdassa säädetyn ajan kuluessa.

Solvenssi II -direktiivin 13 artiklan 27 kohdassa ja 190—196 artiklassa säädetään lisäksi nimenomaisesti yhteisön rinnakkaisvakuutuksesta.

Solvenssi II ja Omnibus II -direktiivit ovat täysharmonisointidirektiivejä, joiden osalta ei ole lähtökohtaisesti mahdollista kansallisesti säätää vaihtoehtoisista menettelytavoista.

Vakuutusyhtiölaki (521/2008) on keskeisin vakuutusyhtiöiden toimintaa sääntelevistä säädöksistä. Vakuutusyhtiön vakavaraisuuden laskemisesta on säädetty vakuutusyhtiölain 10–12 luvussa, joita on muutettu lailla vakuutusyhtiölain muuttamisesta (303/2015, jäljempänä myös *muutoslaki*, voimaan 1.1.2016). Lisäksi vakavaraisuuslaskennasta säädetään vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EU täydentämisestä (Solvenssi II) annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/35, jäljempänä *komission asetus*. Vakavaraisuuden laskemista koskevia siirtymäsäännöksiä sisältyy lisäksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annettuun lakiin (304/2015). Direktiivin varsinaisen täytäntöönpanon jälkeen on kuitenkin ilmennyt tarpeita täsmentää eräiden direktiivin siirtymäsäännöksiä ja yhteisön rinnakkaisvakuutusta koskevien direktiivin säännösten täytäntöönpanoa.

Muutoslain mukaisessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 3 §:n 1 momentissa sallitaan, että vakuutusyhtiö laskee vakavaraisuuspääomavaatimuksen standardikaavalla tai sisäisellä mallilla, jonka käyttöä valvotaan 30–34 §:n mukaisesti. Luvun 4 §:n 2 momentin mukaan vakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus lasketaan yhtiön toiminnan laajuuden ja riskillisyyden perusteella. Pykälän 3 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus on kuitenkin vähintään 25 prosenttia ja enintään 45 prosenttia vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädettyillä toimenpiteillä ja toimiluvan myöntämiselle tai toiminnan aloittamiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole. Muutoslain mukaisen vakuutusyhtiölain 2 luvun 3 §:n 4 momentin 8 kohdan mukaan toimilupaa hakiessa on esitettävä selvitys siitä, että vakuutusyhtiö täyttää jatkossa 11 luvun 4 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen 12 luvun 11 §:ssä tarkoitetulla hyväksyttävällä omalla perusvarallisuudellaan. Muutoslain mukaisen vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos vakuutusyhtiö täyttää muun muassa 11 luvun pääomavaatimuksia koskevat edellytykset.

Vakuutusyhtiölain 9 luvun 6 §:ssä on yleissäännös yhteisvastuullisesta rinnakkaisvakuutuksesta ja jälleenvakuutuksesta. Pykälän 1 momentin mukaan jos vakuutuksen on antanut useampi vakuutusyhtiö yhteisesti ehdoin, että ne ovat vastuussa omasta ja toistensa puolesta, saadaan sellaisesta ehdosta huolimatta jättää vastuuvelkaan ottamatta osa, joka sopimuksen mukaan kuuluu toiselle suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, edellyttäen, etteivät ne ole selvitystilassa tai 25 luvun 9 §:ssä tarkoitetussa asemassa.

Vakuutusyhtiölain 9 luvun 6 §:n 2 momentissa säädetään, että kun lasketaan jälleenvakuuttajien osalle tulevaa osuutta vastuuvelasta, on käytettävä samoja tämän luvun 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja perusteita kuin koko vastuuvelkaa laskettaessa, jollei jälleenvakuutus sopimusten luonteen tai ehtojen takia toisenlaisen menettelyn käyttäminen ole perusteltua. Jälleenvakuuttajien osuus vastuuvelasta on kuitenkin aina arvioitava sillä tavalla, että myös vakuutusyhtiön omalle vastuulle jäävä osuus vastuuvelasta toteuttaa 1 §:n 2 momentissa esitetyn vaatimuksen.

1.2 Nykytilan arviointi

Vakuutusyhtiölaissa ei ole säädetty nimenomaisesti Solvenssi II -direktiivin 129 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa ja 131 artiklaa täysin vastaavista siirtymäsäännöksistä. Laissa ei siten ole nimenomaista siirtymäsäännöstä siitä, että Finanssivalvonta voisi vuoden 2017 loppuun asti vaatia, että vakuutusyhtiöt, jotka laskevat vakavaraisuuspääomavaatimuksen sisäisellä mallilla, laskevat vakavaraisuuspääomavaatimuksen vähimmäispääoman laskentaa varten ainoastaan standardikaavalla.

Vakuutusyhtiölaissa ei ole myöskään ole nimenomaista siirtymäsäännöstä siitä, että vakuutusyhtiön on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä vähimmäispääomavaatimus 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä, jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta muutoslain voimaan tullessa, mutta se täyttää muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset toimintapääomavaatimukset.

Lisäksi vakuutusyhtiölaissa on vain hajanaiset säännökset yhteisvastuullisesta rinnakkaisvakuutuksesta. Säännökset eivät kuitenkaan kaikilta osin vastaa direktiivin säännösten sisältöä. Erityisesti ongelmallista on, että kansallisissa säännöksissä ei ole määritelty yhteisön rinnakkaisvakuutusta, jonka ehdot täyttäviin vakuutusjärjestelyihin on Suomessa saatettu osallistua, vaikkakin enintään hyvin vähäisessä määrin. Tarkkoja määrällisiä tai laadullisia tietoja asiasta ei ole saatu valmistelun aikana. Lisäksi kansalliset säännökset koskevat rinnakkaisvakuutuksen käsittelyä kirjanpidossa, kun taas direktiivin säännökset koskevat vakavaraisuuslaskentaa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön nykyistä täsmällisemmin Solvenssi II -direktiivin asianomaiset siirtymäsäännökset ja yhteisön rinnakkaisvakuutusta koskevat säännökset. Uusia säännöksiä ei ole tarkoitus soveltaa työeläkevakuutusyhtiöihin.

3 Esityksen vaikutukset

Finanssivalvonnan mukaan vuonna 2015 Suomessa toimi 58 kotimaista vakuutusyhtiötä. Näistä vahinkovakuutusyhtiöitä oli 37, henkivakuutusyhtiöitä 15 ja kuusi eläkevakuutusyhtiötä.

Vakavaraisuussäätelyn osalta muutoslain mukaisen vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus on laskettava vähintään neljännesvuosittain. Ehdotetun 129 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa vastaavan, vähimmäispääomavaatimuksen laskemistapaa koskevan säännöksen vaikutukset riippuvat yhtäältä siitä, vaatiiko Finanssivalvonta säännöksen mukaista menettelyä vakuutusyhtiöiltä, ja toisaalta siitä, käyttääkö vakuutusyhtiö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan standardikaavaa vai sisäistä mallia. Jos vakuutusyhtiö käyttää standardikaavaa, ehdotuksella ei ole vaikutusta vakuutusyhtiön laskentamenettelyihin eikä Finanssivalvonnan valvontamenettelyihin. Jos vakuutusyhtiö muutoin käyttää sisäistä mallia, Finanssivalvonta voisi ehdotuksen mukaan vaatia, että vakavaraisuuspääomavaatimus on kuitenkin laskettava siirtymäaikana vähimmäispääomavaatimuksen laskentaa varten standardikaavalla. Toisaalta muutoslain mukaisen vakuutusyhtiölain 11 luvun 30 §:n mukaisesti Finanssivalvonta voi muutoinkin perustellusta syystä vaatia sisäistä mallia käyttävää vakuutusyhtiötä esittämään arvion standardikaavan mukaisesti lasketusta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Direktiivin 131 artiklaa vastaavan, ehdotetun vähimmäispääomavaatimuksen täyttämistä koskevan siirtymäsäännöksen ei ole valmistelun aikana arvioitu käytännössä johtavan suomalais-

ten vakuutusyhtiöiden toimiluvan menettämiseen. Ehdotuksella ei ole siten arvioitu olevan suomalaisia vakuutusyhtiöitä koskevia taloudellisia vaikutuksia eikä Finanssivalvontaa tai muita viranomaisia koskevia taloudellisia vaikutuksia.

Erityisesti arvio perustuu siihen, että Solvenssi II -projektiin liittyen on tehty useita Euroopan-laajuisia laajoja määrällisiä vaikutusarvioita, eräs niistä loppuvuodesta 2010 (niin sanottu QIS5-tutkimus). Tähän tutkimukseen osallistui Suomesta 10 henkivakuutusyhtiötä, 16 vahinkovakuutusyhtiötä ja kuusi vakuutusyhdistystä. Vastuuvelalla mitaten mukana olevien vakuutusyhtiöiden osuus oli yli 99 prosenttia sekä henki- että vahinkovakuutuksessa. Laskelmat tehtiin vaikutusarvioon osallistuneissa vakuutusyrityksissä vuoden 2009 lopun tilanteen mukaisena. Koska täytäntöönpanotoimenpiteiden valmistelu tuolloin oli vielä vaikutusarviointia tehtäessä kesken ja koska vaikutusarvioinnin tarkoituksena oli myös tarkistaa Solvenssi II -sääntelykehikon kalibrointia, vaatimukset ovat myöhemmin muuttuneet siitä, mitä vaikutusarviointia tehtäessä käytettiin. Tuloksia voidaan pitää vain suuntaa-antavina. Silti vähimmäispääomavaatimus ei ollut uhattuna yhdessäkään suomalaisessa henkivakuutusyhtiössä, ja kaikki yhtiöt yhteen luettuna vähimmäispääomavaatimus pystyttiin kattamaan omalla perusvarallisuudella 4,4-kertaisesti. Myöskään Suomen vahinkovakuutussektorilla ei ollut vaikeuksia vaikuttavuustutkimuksessa käytettyjen Solvenssi II -direktiivin mukaisten pääomavaatimusten täyttämässä. Kaikki yhtiöt yhteen luettuna vähimmäispääomavaatimus pystyttiin täyttämään omalla perusvarallisuudella 7,2-kertaisesti. Kaikki selvitykseen osallistuneet suomalaisyritykset pystyivät täyttämään vähimmäispääomavaatimuksen yli kaksinkertaisesti.

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä myös Eiopa, teki vuonna 2014 stressitestin, jossa tutkittiin uuden sääntelyn ja epäedullisen markkinakehityksen mahdollista yhteisvaikutusta. Epäedullisen markkinakehityksen osalta käytettiin viimeisimmän finanssikriisin vaikutuksia kuvanneita lukuja. Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta koskevien varojen ja vastuiden osalta käytettiin vuoden 2013 lukuja, minkä osalta on otettava huomioon, että valmistautuminen Solvenssi II -direktiivin mukaiseen sääntelyyn oli olennaisesti kesken. Vakuutusyhtiöillä oli mahdollisuus käyttää tiettyjä siirtymäsäännösten mukaisia laskelmia, mutta kaikki vakuutusyhtiöt eivät laskeneet niiden vaikutusta. Eiopa ei ole julkaissut maa- ja yhtiökohtaisia tuloksia. Finanssivalvonnan arvon mukaan Suomessa ei ole yhtiöitä, jotka alittaisivat vähimmäispääomavaatimuksen. Yleinen markkinatilanne Euroopassa on vaikea ja sisältää riskejä, joiden toteutuminen voisi periaatteessa johtaa myös suomalaisten vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden heikkenemiseen. Erityisen ongelmallisia ovat pitkät vastuiden kestoajat, joita vastaavien varojen kestoajaksi ei ole yhtä pitkä, ja historiallisen alhainen korkotaso. Nämä seikat voisivat pahimmillaan johtaa sijoitustuottojen tavoittelemiseen korkealla riskillä. On pidettävä sinänsä mahdollisena, joskin epätodennäköisenä, myös sitä vaihtoehtoa, että markkinatilanteen negatiivinen kehittyminen voisi johtaa myös yhden tai useamman vakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimuksen alittamiseen (vrt. International Monetary Fund, European Life Insurers: Unsustainable Business Model, <http://blog-imfdirect.imf.org/2015/05/05/european-life-insurers-unsustainable-business-model/>, viitattu 28.9.2015).

Yhteisön rinnakkaisvakuutuksen osalta ehdotus lisäisi lain tasolla vakuutusyhtiöiden tilastointia koskevia laatimistoimenpiteitä. Ehdotuksen johdosta laissa vaadittaisiin, että vakuutusyhtiöiden tulisi vähintäänkin laskennallisesti kyetä erittelemään laissa tarkoitettua yhteisön rinnakkaisvakuutukset, jos vakuutusyhtiö harjoittaa sellaista vakuutustoimintaa. Käytännössä kuitenkin yhteisön rinnakkaisvakuutuksen ehdot täyttäviin vakuutusjärjestelyihin ei ole lainkaan Suomessa osallistuttu tai on osallistuttu enintään hyvin vähäisessä määrin. Jos yhteisön rinnakkaisvakuutukset eivät muodosta varteenotettavaa osaa vakuutusyhtiön tai ryhmän vakuutuskannasta, valvonnassa voidaan käyttää suhteellisuusperiaatetta ja olla vaatimatta tilastointitietoja tai niiden julkistamista tältä osin. Nykytilaan suhteutettuna vakuutusyhtiöiden hallinnollisen taakan ja valvontatoimenpiteiden on siten arvioitu lisääntyvän hyvin vähän tai ei lain-

kaan. Ehdotuksesta ei ole arvioitu aiheutuvan merkittäviä muutoksia nykyisiin tilastointivaatimuksiin. Finanssivalvonta voi tarvittaessa tarkentaa tietojen toimittamista koskevia määräyksiä, ohjeita ja tilastotaulukoita.

Esityksellä ei ole ympäristövaikutuksia, vaikutuksia naisten ja miesten tasa-arvoon tai muita merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet ja aineisto

Solvessi II -direktiivin säännökset on pääosin pantu täytäntöön ja muu siihen liittyvä kansallinen lainsäädäntö on annettu aikaisemmin. Niiltä osin, kuin direktiivin säännöksiä ei ole pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä, hallituksen esityksen valmistelua on jatkettu sosi-aali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on keskusteltu lakiluonnoksesta Finanssivalvonnan ja Finanssialan Keskusliiton edustajien sekä keskeisten ministeriöiden virkamiesten kanssa.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Lakiluonnoksesta järjestettiin laajahko lausuntokierros kesällä 2015. Lausuntokierros alkoi 12 päivänä kesäkuuta 2015 ja päättyi 31 päivänä heinäkuuta 2015. Luonnos hallituksen esitykseksi lähetettiin 17 toimijalle, jotka edustivat keskeisiä ministeriöitä, viranomaisia, elinkeinoelämää, työnantaja- ja palkansaajajärjestöjä sekä muita sidosryhmiä.

Lausuntopyynnön saaneista toimijoista kolme, Finanssivalvonta, Suomen Aktuaariyhdistys ry ja Suomen Yrittäjät ry, antoi lausunnon. Lausuntopyynnön saaneista toimijoista kaksi ilmoitti, ettei niillä ole lausuttavaa asiassa. Kuusi lausunnonantajaa puolestaan ilmoitti, ettei niillä ole huomautettavaa ehdotukseen.

Lausuntojen seurauksena on tarkennettu vakavaraisuussäätelyn osalta yleisperusteluiden vaikutusarviota sekä vakuutusyhtiölain 1 luvun 16 §:ää ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain 8 §:ää, 10 a §:ää ja 12 §:ää.

Suomen- ja ruotsinkieliset lakitekstit on laintarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä vakuutusalan kirjanpitosäännösten yhteydessä.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä myös kirjanpitoa koskeva hallituksen esitys laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (annettaneen syksyllä 2015). Kummassakin esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n 3 momenttia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Vakuutusyhtiölaki

1 luku Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

16 §. *Turvaavuuksperiaate.* Pykälässä toimintapääoma, josta ei enää muutoin säädetä vakuutusyhtiölaissa, ehdotetaan korvattavaksi omalla varallisuudella.

26 luku Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

22 §. *Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan teknistä tarkennusta Solvenssi II -direktiivin 226 artiklan 1 kohdan mukaisesti siten, että myös omistusyhteys sidosyrityksenä olevan kolmannen maan vakuutusyritykseen otettaisiin vakavaraisuuslaskennassa huomioon. Tästä on maininta voimassa olevan säännöksen perusteluissa, mutta asiasta ei ole säädetty lain tasolla.

30 luku Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §. *Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa oleva viittaus 2 §:ään ehdotetaan korjattavaksi viittaukseksi 1 §:ään.

31 luku Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

4 §. *Yhteisön rinnakkaisvakuutus.* Voimassa olevassa lainsäädännössä yhteisön rinnakkaisvakuutuksesta on ainoastaan hajanaiset säännökset. Ehdotetut säännökset vastaavat nykyistä tarkemmin Solvenssi II -direktiivin 13 artiklan 27 kohtaa ja 190, 192, 193, 195 ja 196 artiklaa. Yhteisön rinnakkaisvakuutuksen valvontaan ja tilastotietojen julkistamiseen voidaan soveltaa vakuutusyhtiölain 1 luvun 16 a §:n suhteellisuusperiaatetta.

Pykälää sovelletaan vain sellaiseen pykälässä tarkoitettuja vahinkovakuutusluokkia koskevaan rinnakkaisvakuutukseen, joka täyttää kaikki pykälässä säädetyt vaatimukset. Tämä edellyttää muun muassa, että pykälää sovelletaan vähintään kahden eri ETA-valtion vakuutusyrityksen harjoittamaan rinnakkaisvakuutukseen, jossa riski sijaitsee ETA-alueella. Säännöstä ei sovelleta, jos kaikki pykälässä säädetyt vaatimukset eivät täyty, esimerkiksi jos rinnakkaisvakuutukseen osallistuu pelkästään suomalaisia vakuutusyrityksiä tai riski liittyy henkivakuutusluokkiin.

Pykälän vaatimusten täyttymistä koskeva arviointi on tehtävä tapauskohtaisesti. Monivakuutusta, jossa riski on vakuutettu erikseen useassa vakuutusyhtiössä, ei yleensä pidettäisi säännöksessä tarkoitettuna yhteisön rinnakkaisvakuutuksena. Toisaalta esimerkiksi vakuutuspoolin, jossa sovitaan vastuiden jakamisesta vakuutusyritysten kesken, sopimuksesta riippuisi, täyttääkö järjestely ehdotetun säännöksen vaatimukset vai eikö täytä.

1.2 Laki vakuutusyhtiölain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta

2 §. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetusten kumoaminen.* Valmistelun aikana on ilmennyt, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuuksien muuttumisen vuoksi osia kumottaviksi tarkoitetuista sosiaali- ja terveysministeriön asetuksista on kumoutunut, mutta tiettyjä pykäläiä näistä asetuksista on jäänyt voimaan vastoin alkuperäistä tarkoitusta. Siksi ehdotetaan, että vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1144/2011) sekä eräiden vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa säädettyjen euro-määrien korottamisesta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (644/2012) kumotaan tarpeettomina. Kumoaminen on lisäksi tarpeen sääntelyn selkeyden vuoksi.

3 §. *Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa.* Vakuutusyhtiölain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta annetun lain 3 §:n 3 momentin 4 kohdan viittaukseen tehtäisiin tekninen tarkennus oikeaan säännökseen Solvenssi II -direktiivin 308a artiklaa vastaavasti.

8 §. *Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski.* Pykälässä säädetään nykyisin, että tiettyjä siirtymäajan parametreja käytetään vakuutusyhtiön saamisiin, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muussa valuutassa. Säännös koskee yleisesti Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden valtioiden valuuttoja. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siirtymäajan parametreja käytettäisiin vakuutusyhtiön saamisiin, jotka ovat Euroopan talousalueen jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta sen omassa tai muun Euroopan talousalueen jäsenvaltion valuutassa. Ehdotus muuttaisi jonkin verran säännöksen soveltamista nykyisestä. Ehdotus vastaa nykyistä tarkemmin Solvenssi II -direktiivin 308b artiklan 12 kohtaa.

10 a §. *Vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusteella.* Muutoslakiin lisättäisiin uusi 10 a §. Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus lasketaan vakuutusyhtiön toiminnan laajuutta ja riskillisyyttä kuvaavien muuttujien lineaarisena funktiona. Mainitun pykälän 3 momentin mukaan vähimmäispääomavaatimus on kuitenkin vähintään 25 prosenttia ja enintään 45 prosenttia vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomavaatimuksesta. Tässä vakavaraisuuspääomavaatimuksella tarkoitetaan standardikaavalla tai sisäisellä mallilla laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta, johon sisältyy myös mahdollinen vakuutusyhtiölain 25 luvun 4 §:ssä tarkoitettu pääomavaatimuksen korotus. Ehdotus koskee sellaisia vakuutusyhtiöitä, jotka käyttävät kokonaista tai osittaista sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Ehdotetun säännöksen mukaan Finanssivalvonnalla on toimivalta vaatia, että laskiessaan vähimmäispääomavaatimusta vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla vakuutusyhtiöt käyttävät yksinomaan standardikaavan mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta siirtymäajan, joka päättyy vuoden 2017 lopussa. Säännös perustuu Solvenssi II -direktiivin 129 artiklan 3 kohdan toiseen alakohtaan.

10 b §. *Vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen.* Muutoslakiin ehdotetaan uutta 10 b §:ää. Pykälässä säädetään vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseen liittyvästä siirtymäajasta. Pykälän 1 momentin mukaan, jos vakuutusyhtiö ei täytä vähimmäispääomavaatimusta Solvenssi II -sääntelyn tullessa voimaan mutta täyttää Solvenssi II -sääntelyä edeltävät toimintapääomavaatimukset, yhtiön on ryhdyttävä toimenpiteisiin vähimmäispääomavaatimusten täyttämiseksi viimeistään 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä. Pykälän 2 momentissa säädetään seurauksista, jos vakuutusyhtiö ei ryhdy riittäviin toimenpiteisiin eikä täytä vähimmäispääomavaatimusta vuoden 2016 loppuun mennessä. Tällöin Finanssivalvonnan on peruutettava

vakuutusyhtiön toimilupa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n mukaisesti. Pykälä perustuu Solvenssi II -direktiivin 131 artiklan 2 kohtaan.

11 §. *Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus.* Voimassa olevan pykälän 3 momentin 1 kohdassa säädetään, että vakuutusyhtiön käyttämä vastuuvelan diskonttaus korko lasketaan muutoslain voimaantuloa edeltävänä päivänä. Säännöstä on ollut mahdollista tulkita siten, että diskonttaus korko on mainitun päivän mukainen vakioitu korko riippumatta siitä, milloin se lasketaan. Säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi komission tulkintaa vastaavasti siten, että vakuutusyhtiön määrittämä diskonttaus korko laskettaisiin kunkin laskenta-ajankohdan tilanteessa uudelleen, kuitenkin noudattaen muutoslain voimaan tullessa olleiden säännösten mukaista laskentaa. Tällöin laskennan tuloksena saatava diskonttaus korko ei ole tietyn päivän mukainen vakio. Ehdotus vastaa nykyistä tarkemmin Solvenssi II -direktiivin 308c artiklan 2 kohtaa.

12 §. *Vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys.* Voimassa olevan pykälän 5 momentissa säädetään, että Finanssivalvonta voi pienentää 2—4 momentin mukaisesti lasketun vähennyksen määrää, jos vähennyksen täysimääräinen käyttäminen johtaa alempaan vastuuvelkaan vakavaraisuuslaskennassa kuin muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteiden mukaisesti tehty laskenta johtaa. On tullut tietoon, että jotkut muut Euroopan unionin jäsenvaltiot saattavat tulkita direktiivin tätä kohtaa laajemmin kuin mihin lain sanamuoto antaa mahdollisuuden. On myös mahdollista, että Eiopa antaa ohjeistusta direktiivin tähän kohtaan liittyen. Tämän takia momentti muutetaan vastaamaan nykyistä tarkemmin Solvenssi II -direktiivin 308 d artiklan 4 kohdan sanamuotoa.

1.3 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälän 3 momentissa luetellaan vakuutusyhtiölain säännökset, joita ei sovelleta. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuutusyhtiölain 31 luvun 4 §:ssä ehdotettuja säännöksiä yhteisön rinnakkaisvakuutuksesta ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöissä. Voimassa olevassa työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n 3 momentissa on suljettu soveltamisalan ulkopuolelle muun muassa vakuutusyhtiölain 10—13 luku ja 26 luku. Siten muutkaan tässä esityksessä ehdotetut vakavaraisuussäätelyä koskevat muutokset eivät tule käytännössä sovellettaviksi työeläkevakuutusyhtiöissä.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Vakavaraisuuslaskennan osalta Solvenssi II -direktiiviä täydentäviä säännöksiä on runsaasti komission asetuksella annetuissa säännöksissä ja teknisissä standardeissa. Ehdotukseen ei sisälly uusia kansallisia lakia alemmanasteisia säädöksiä tai määräyksiä koskevaa norminantovaltaa.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 eli Solvenssi II ja Omnibus II -direktiivien soveltamisen alkamisajankohdasta lukien.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Direktiivin 131 artiklaan ja vakuutusyhtiölain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta annetun lain 10 b §:ää koskevaan ehdotukseen sisältyy toimiluvan peruuttamista koskeva säännös. Säännöstä sovellettaisiin, jos yhtiö ei täytä direktiivin ja muutoslain mukaisen vakuutus-

HE 97/2015 vp

yhtiölain vähimmäispääomavaatimusta viimeistään vuoden 2016 lopussa. Säännöstä on arvioitava Suomen perustuslain 18 §:ssä turvattun elinkeinovapauden kannalta.

Sisällöltään asiallisesti vastaavia pakottavia säännöksiä on suurelta osin sisällytetty vakuutusyhtiölakiin jo aiempien direktiivien kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä. Lakiehdotuksen muutokset nykyiseen toimilupasääntelyyn eivät ole olennaisia.

Hallitus katsoo, että ehdotettu toimilupasääntely on sopusoinnussa perustuslain 18 §:ssä turvattun elinkeinovapauden kanssa. Vakuutustoiminnan luvanvaraisuus perustuu tarpeeseen suojata vakuutusmarkkinoiden häiriötöntä toimintaa ja edistää luottamusta vakuutusyhtiöihin. Perustuslakivaliokunta on todennut vakuutustoiminnalle läheisen luottolaitostoiminnan osalta, että yleisövarojen laajamittaisen vastaanottamisen vuoksi toiminnan jonkinasteinen viranomaisvalvonta on välttämätöntä rahoitusmarkkinoiden vakauden ja asiakkaan suojaan liittyvien perusteiden takia (PeVL 24/2002 vp).

Edellä todetuista syistä lakiehdotukset voitaneen käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 16 §, 26 luvun 22 §:n 1 momentti, 30 luvun 3 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 31 lukuun lisättävän 4 §:n edellä oleva väliotsikko,
sellaisina kuin niistä on 26 luvun 22 §:n 1 momentti laissa 303/2015, sekä
lisätään 31 lukuun siitä lailla 981/2013 kumotun 4 §:n tilalle uusi 4 § sekä lukuun 5 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

16 §

Turvaavuusperiaate

Vakuutusyhtiön oma varallisuus, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulojen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

26 luku

Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

22 §

Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys sidosyrityksenä olevaan vakuutusyritykseen tai sidosyrityksenä olevaan kolmannen maan vakuutusyritykseen, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne on otettava huomioon laskelmassa.

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Yhteisön rinnakkaisvakuutus

4 §

Yhteisön rinnakkaisvakuutus

Yhteisön rinnakkaisvakuutuksella tarkoitetaan sellaista rinnakkaisvakuutustoimintaa, joka koskee yhtä tai useampaa vakuutusluokista annetun lain 3—8 §:ssä tarkoitetun vahinkovakuutusluokan riskiä ja täyttää seuraavat ehdot:

- 1) riski on 2 momentissa tarkoitettu suuri riski;
- 2) riski sijaitsee ETA-alueella;
- 3) riski katetaan yhdellä sopimuksella kokonaisvakuutusmaksuna samalle ajanjaksolle, siitä vastaa kaksi vakuutusyritystä tai useampi vakuutusyritys rinnakkaisvakuuttajina kukin omasta puolestaan, ja yhden näistä vakuutusyrityksistä on oltava johtava vakuutusyritys;
- 4) vähintään yksi rinnakkaisvakuuttajista osallistuu sopimukseen muussa kuin johtavan vakuutusyrityksen jäsenvaltiossa sijaitsevan kotipaikan tai sivuliikkeen kautta;
- 5) riskin kattamiseksi johtavaa vakuutusyritystä kohdellaan kuin se olisi koko riskin kattava vakuutusyritys;
- 6) johtavalla vakuutusyrityksellä on täysin johtajan osa rinnakkaisvakuutuskäytännössä ja se määrää erityisesti vakuutuksen ehdot ja maksut.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa *suurella riskillä* tarkoitetaan:

- 1) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 2—8 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 4, 5, 6, 7, 11 ja 12;
- 2) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15, jos vakuutuksenottaja on ammattimaisesti mukana teollisessa tai kaupallisessa toiminnassa tai jossakin vapaassa ammatissa, ja riskit liittyvät tällaiseen toimintaan; tai
- 3) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 3—8 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 3, 8, 9, 10, 13 ja 16, ja vakuutuksenottajan tilinpäätös tai, jos vakuutuksenottaja kuuluu konserniin, konsernitalinpäätös ylittää vähintään kaksi seuraavista:
 - a) taseen loppusumma 6,2 miljoonaa euroa;
 - b) nettoliikevaihto 12,8 miljoonaa euroa;
 - c) työntekijöitä tilikauden aikana keskimäärin 250.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun suomalaiseen johtavaan vakuutusyhtiöön sovelletaan tämän lain 3 luvun 8—11 §:ää sekä liikennevakuutuslain 14 a, 14 j ja 17 §:ää.

Suomalaisen vakuutusyhtiön yhteisön rinnakkaisvakuutukseen vakavaraisuuslaskennassa sovelletaan 10—12 lukua. Tällöin suomalaisen vakuutusyhtiön vastuuvelan määrän vakavaraisuuslaskennassa on oltava vähintään yhtä suuri kuin se määrä, jonka johtava vakuutusenantaja on vahvistanut kotipaikkansa säännösten mukaisesti.

Suomalaisen vakuutusyhtiön on laadittava yhteisön rinnakkaisvakuutustoiminnastaan tilastot, joista ilmenevät yhteisön rinnakkaisvakuutustoiminnan laajuus sekä jäsenvaltiot, joita kyseinen toiminta koskee.

Finanssivalvonnan on tutkittava yhteisön rinnakkaisvakuutuksen osalta sellaisia käytäntöjä, jotka saattaisivat merkitä joko sitä, että johtava vakuutusyhtiö ei ota johtajan osaa rinnakkaisvakuutusikäytännössä, tai sitä, että riskit eivät selvästi vaadi kahden tai useamman vakuutusenantajan osallistumista niiden kattamiseen. Yhteisön rinnakkaisvakuutusta koskevaan valvontaviranomaisten ja Euroopan komission väliseen yhteistyöhön ja tietojen antamiseen sovelletaan Finanssivalvonnasta annettua lakia.

Vakuutusmatemaattikkoa koskevat säännökset

5 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

2.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain (304/2015) 2 §, 3 §:n 3 momentin 4 kohta, 8 §, 11 §:n 3 momentin 1 kohta ja 12 §:n 5 momentti, sekä

lisätään lakiin uusi 10 a ja 10 b § seuraavasti:

2 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetusten kumoaminen

Muutoslailla kumotaan vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (621/2008), vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1144/2011) sekä eräiden vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa säädettyjen euromäärien korottamisesta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (644/2012).

3 §

Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa

Finanssivalvonnalla on 1 päivästä heinäkuuta 2015 valtuudet:

4) antaa vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksille lupa muutoslain 26 luvun 36 ja 37 §:n säännösten soveltamiseen mainitun luvun 35 §:n mukaisesti;

8 §

Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski

Laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua korkomarginaaliriskistä johtuvaa pääomavaatimusta vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) täydentämisestä annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35, jäljempänä *komission asetus*, I osaston V luvun 5 jakson 5 alajakson mukaisesti tai laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista markkinariskikeskittymistä johtuvaa pääomavaatimusta komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 6 alajakson mukaisesti käytetään Euroopan talousalueen jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muun Euroopan talousalueen jäsenvaltion kuin kyseisen maan valuutassa olevien saamisten kohdalla seuraavia parametreja:

1) vuoden 2017 loppuun, samoja parametreja kuin laskettaessa saamia kyseisen maan omassa valuutassa;

HE 97/2015 vp

- 2) vuonna 2018, saamiseen liittyviä vakioparametreja 80 prosentilla alennettuna; ja
- 3) vuonna 2019, saamiseen liittyviä vakioparametreja 50 prosentilla alennettuna.

10 a §

Vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusteella

Kun vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan sisäistä mallia käyttävä vakuutusyhtiö laskee vähimmäispääomavaatimusta vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, Finanssivalvonta saa vaatia, että vakuutusyhtiö käyttää 31 päivään joulukuuta 2017 asti tähän laskentaan yksinomaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 7—18 §:n mukaisesti laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

10 b §

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen

Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta muutoslain voimaan tullessa, mutta se täyttää muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset toimintapääomavaatimukset, vakuutusyhtiön on ryhdyttävä vuoden 2016 aikana toimenpiteisiin vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaisen oman varallisuuden määrän kartuttamiseksi tai vakuutusyhtiön riskiprofiilin pienentämiseksi, jotta vakuutusyhtiö täyttää vähimmäispääomavaatimuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta vuoden 2016 loppuun mennessä, Finanssivalvonnan on peruutettava vakuutusyhtiön toimilupa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n mukaisesti.

11 §

Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korjauksen tekemistä varten lasketaan valuutoittain seuraavien lukujen erotus:

- 1) vakuutusyhtiön määrittämä vastuovelan diskonttauskorko laskettuna muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti; ja
-

12 §

Vastuuelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys

Finanssivalvonta voi pienentää 2—4 momentin mukaisesti lasketun vähennyksen määrää, jos vähennyksen täysimääräinen käyttäminen voi alentaa varoja koskevia vaatimuksia verrattuna vaatimuksiin, jotka on laskettu muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuovelan laskuperusteiden mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

3.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 309/2015, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 19 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5, 5 a—5 d ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2, 4 ja 10 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2015

Pääministeri

Juha Sipilä

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä

1.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 16 §, 26 luvun 22 §:n 1 momentti, 30 luvun 3 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 31 lukuun lisättävän 4 §:n edellä oleva väliotsikko,
 sellaisina kuin niistä on 26 luvun 22 §:n 1 momentti laissa 303/2015, sekä
lisätään 31 lukuun siitä lailla 981/2013 kumotun 4 §:n tilalle uusi 4 § sekä lukuun 5 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen**Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen**

16 §

16 §

*Turvaavuusperiaate**Turvaavuusperiaate*

Vakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Vakuutusyhtiön *oma varallisuus*, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

26 luku

26 luku

Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta**Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta**

22 §

22 §

*Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta**Välilliset omistukset vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön kautta*

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys si-

Laskettaessa ryhmän vakavaraisuutta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jolla on vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön kautta omistusyhteys si-

dosyrityksenä olevaan vakuutusyrittäjään, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne on otettava huomioon laskelmassa.

dosyrityksenä olevaan vakuutusyrittäjään tai *sidosyrittäjänä olevaan kolmannen maan vakuutusyrittäjään*, vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön tilanne on otettava huomioon laskelmassa.

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Vakuutusmatemaattikkoa koskevat säännökset

4 §

(kumottu L:lla 13.12.2013/981)

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Yhteisön rinnakkaisvakuutus

4 §

Yhteisön rinnakkaisvakuutus

Yhteisön rinnakkaisvakuutuksella tarkoitetaan sellaista rinnakkaisvakuutustoimintaa, joka koskee yhtä tai useampaa vakuutusluokista annetun lain 3–8 §:ssä tarkoitetun vahinkovakuutusluokan riskiä ja täyttää seuraavat ehdot:

1) riski on 2 momentissa tarkoitettu suuri riski;

2) riski sijaitsee ETA-alueella;

3) riski katetaan yhdellä sopimuksella kokonaisvakuutusmaksuna samalle ajanjaksolle, siitä vastaa kaksi vakuutusyrittäjää tai useampi vakuutusyrittäjä rinnakkaisvakuuttajina kukin omasta puolestaan, ja yhden näistä vakuutusyrittäjistä on oltava johtava vakuutusyrittäjä;

4) vähintään yksi rinnakkaisvakuuttajista osallistuu sopimukseen muussa kuin johtavan vakuutusyrittäjän jäsenvaltiossa sijaitsevan

kotipaikan tai sivuliikkeen kautta;

5) riskin kattamiseksi johtavaa vakuutusyrittäjästä kohdellaan kuin se olisi koko riskin kattava vakuutusyrittäjä;

6) johtavalla vakuutusyrittäjällä on täysin johtajan osa rinnakkaisvakuutus käytännössä ja se määrää erityisesti vakuutuksen ehdot ja maksut.

*Edellä 1 momentin 1 kohdassa **suurella riskillä** tarkoitetaan:*

1) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 2—8 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 4, 5, 6, 7, 11 ja 12;

2) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 14 ja 15, jos vakuutuksenottaja on ammattimaisesti mukana teollisessa tai kaupallisessa toiminnassa tai jossakin vapaassa ammatissa, ja riskit liittyvät tällaiseen toimintaan; tai

3) riskejä, jotka kuuluvat vakuutusluokista annetun lain 3—8 §:ssä tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 3, 8, 9, 10, 13 ja 16, ja vakuutuksenottajan tilinpäätös tai, jos vakuutuksenottaja kuuluu konserniin, konsernitiilinpäätös ylittää vähintään kaksi seuraavista:

a) taseen loppusumma 6,2 miljoonaa euroa;

b) nettoliikevaihto 12,8 miljoonaa euroa;

c) työntekijöitä tilikauden aikana keskimäärin 250.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun suomalaisen johtavaan vakuutusyhtiöön sovelletaan tämän lain 3 luvun 8—11 §:ää sekä liikennevakuutuslain 14 a, 14 j ja 17 §:ää.

Suomalaisen vakuutusyhtiön yhteisön rinnakkaisvakuutukseen vakavaraisuuslaskennassa sovelletaan 10—12 lukua. Tällöin suomalaisen vakuutusyhtiön vastuuvelan määrän vakavaraisuuslaskennassa on oltava vähintään yhtä suuri kuin se määrä, jonka johtava vakuutuksenantaja on vahvistanut kotipaikkansa säännösten mukaisesti.

Suomalaisen vakuutusyhtiön on laadittava yhteisön rinnakkaisvakuutustoiminnastaan tilastot, joista ilmenevät yhteisön rinnakkaisvakuutustoiminnan laajuus sekä jäsenvaltiot, joita kyseinen toiminta koskee.

Finanssivalvonnan on tutkittava yhteisön rinnakkaisvakuutuksen osalta sellaisia käytäntöjä, jotka saattaisivat merkitä joko sitä, että johtava vakuutusyrittäjä ei ota johtajan

osaa rinnakkaisvakuutus käytännössä, tai sitä, että riskit eivät selvästi vaadi kahden tai useamman vakuutusenantajan osallistumista niiden kattamiseen. Yhteisön rinnakkaisvakuutusta koskevaan valvontaviranomaisten ja Euroopan komission väliseen yhteistyöhön ja tietojen antamiseen sovelletaan Finanssi- valvonnasta annettua lakia.

Vakuutusmatematiikkaa koskevat säännökset

5 §

5 §

Tämän laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

2.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annetun lain (304/2015) 2 §, 3 §:n 3 momentin 4 kohta, 8 §, 11 §:n 3 momentin 1 kohta ja 12 §:n 5 momentti, sekä

lisätään lakiin uusi 10 a ja 10 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen kumoaminen

*Sosiaali- ja terveysministeriön **asetusten** kumoaminen*

Muutoslailla kumotaan vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (621/2008).

Muutoslailla kumotaan vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (621/2008), vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1144/2011) sekä eräiden vakuutusyhtiölaissa ja vakuutusyhdistyslaissa säädettyjen euromäärien korottamisesta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (644/2012).

3 §

3 §

Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa

Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten soveltaminen ennen muutoslain voimaantuloa

Finanssivalvonnalla on 1 päivästä heinäkuuta 2015 valtuudet:

Finanssivalvonnalla on 1 päivästä heinäkuuta 2015 valtuudet:

4) antaa vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksille lupa muutoslain 26 luvun 36 ja 37 §:n säännösten soveltamiseen mainitun luvun 34 §:n mukaisesti;

4) antaa vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksille lupa muutoslain 26 luvun 36 ja 37 §:n säännösten soveltamiseen mainitun luvun 35 §:n mukaisesti;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

*Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski**Keskittymäriski ja korkomarginaaliriski*

Laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korkomarginaaliriskistä johtuvaa pääomavaatimusta vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EU täydentämisestä (Solvenssi II) annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35, jäljempänä *komission asetus*, I osaston V luvun 5 jakson 5 alajakson mukaisesti tai laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista markkinariskikeskittymistä johtuvaa pääomavaatimusta komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 6 alajakson mukaisesti käytetään Euroopan unionin jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muun kuin kyseisen maan valuutassa olevien saamisten kohdalla seuraavia parametreja:

- 1) vuoden 2017 loppuun, samoja parametreja kuin laskettaessa saamia kyseisen maan omassa valuutassa;
- 2) vuonna 2018, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 80 prosentilla alennettuna; ja
- 3) vuonna 2019, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 50 prosentilla alennettuna.

Laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korkomarginaaliriskistä johtuvaa pääomavaatimusta vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) täydentämisestä annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35, jäljempänä *komission asetus*, I osaston V luvun 5 jakson 5 alajakson mukaisesti tai laskettaessa vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista markkinariskikeskittymistä johtuvaa pääomavaatimusta komission asetuksen I osaston V luvun 5 jakson 6 alajakson mukaisesti käytetään Euroopan *talousalueen* jäsenvaltion hallitukselta tai keskuspankilta muun *Euroopan talousalueen jäsenvaltion* kuin kyseisen maan valuutassa olevien saamisten kohdalla seuraavia parametreja:

- 1) vuoden 2017 loppuun, samoja parametreja kuin laskettaessa saamia kyseisen maan omassa valuutassa;
- 2) vuonna 2018, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 80 prosentilla alennettuna; ja
- 3) vuonna 2019, saamiseen liittyviä vakio-parametreja 50 prosentilla alennettuna.

10 a §

Vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen vakavaraisuuspääomavaatimuksen perusteella

Kun vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskentaan sisäistä mallia käyttävä vakuutusyhtiö laskee vähimmäispääomavaatimusta vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, Finanssivalvonta saa vaatia, että vakuutusyhtiö käyttää 31 päivään joulukuuta 2017 asti tähän laskentaan yksinomaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 7–18 §:n mukaisesti laskettua vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 b §

Vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen

Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta muutoslain voimaan tullessa, mutta se täyttää muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset toimintapääomavaatimukset, vakuutusyhtiön on ryhdyttävä vuoden 2016 aikana toimenpiteisiin vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaisen oman varallisuuden määrän kartuttamiseksi tai vakuutusyhtiön riskiprofiilin pienentämiseksi, jotta vakuutusyhtiö täyttää vähimmäispääomavaatimuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta vuoden 2016 loppuun mennessä, Finanssivalvonnan on peruutettava vakuutusyhtiön toimilupa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n mukaisesti.

11 §

Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korjauksen tekemistä varten lasketaan valuutoittain seuraavien lukujen erotus:

1) vakuutusyhtiön käyttämä vastuuvelan diskonttaus korko muutoslain voimaantuloa edeltävänä päivänä; ja

11 §

Henkivakuutuksen korkokäyrän korjaus

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korjauksen tekemistä varten lasketaan valuutoittain seuraavien lukujen erotus:

1) vakuutusyhtiön määrittämä vastuuvelan diskonttaus korko laskettuna muutoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti; ja

12 §

Vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys

Finanssivalvonta voi pienentää 2—4 momentin mukaisesti lasketun vähennyksen määrää, jos vähennyksen täysimääräinen käyttäminen johtaa alempaan vastuuvelkaan vakavaraisuuslaskennassa kuin muutoslain voimaantullessa voimassa olleiden säännös-

12 §

Vastuuvelkaa vakavaraisuuslaskennassa koskeva siirtymäkauden vähennys

Finanssivalvonta voi pienentää 2—4 momentin mukaisesti lasketun vähennyksen määrää, jos vähennyksen täysimääräinen käyttäminen voi alentaa varoja koskevia vaatimuksia verrattuna vaatimuksiin, jotka on laskettu muutoslain voimaan tullessa voimas-

HE 97/2015 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteiden mukaisesti tehty laskenta johtaa.

sa olleiden säännösten ja yhtiön kirjanpidollisen vastuuvelan laskuperusteiden mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

3.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, sellaisena
 kuin se on laissa 309/2015, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 19 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5, 5 a—5 d ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2 ja 10 §:ää.

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5, 7—12, 12 a, 14—18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 19 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5, 5 a—5 d ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2, 4 ja 10 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .